

VERPTINGO

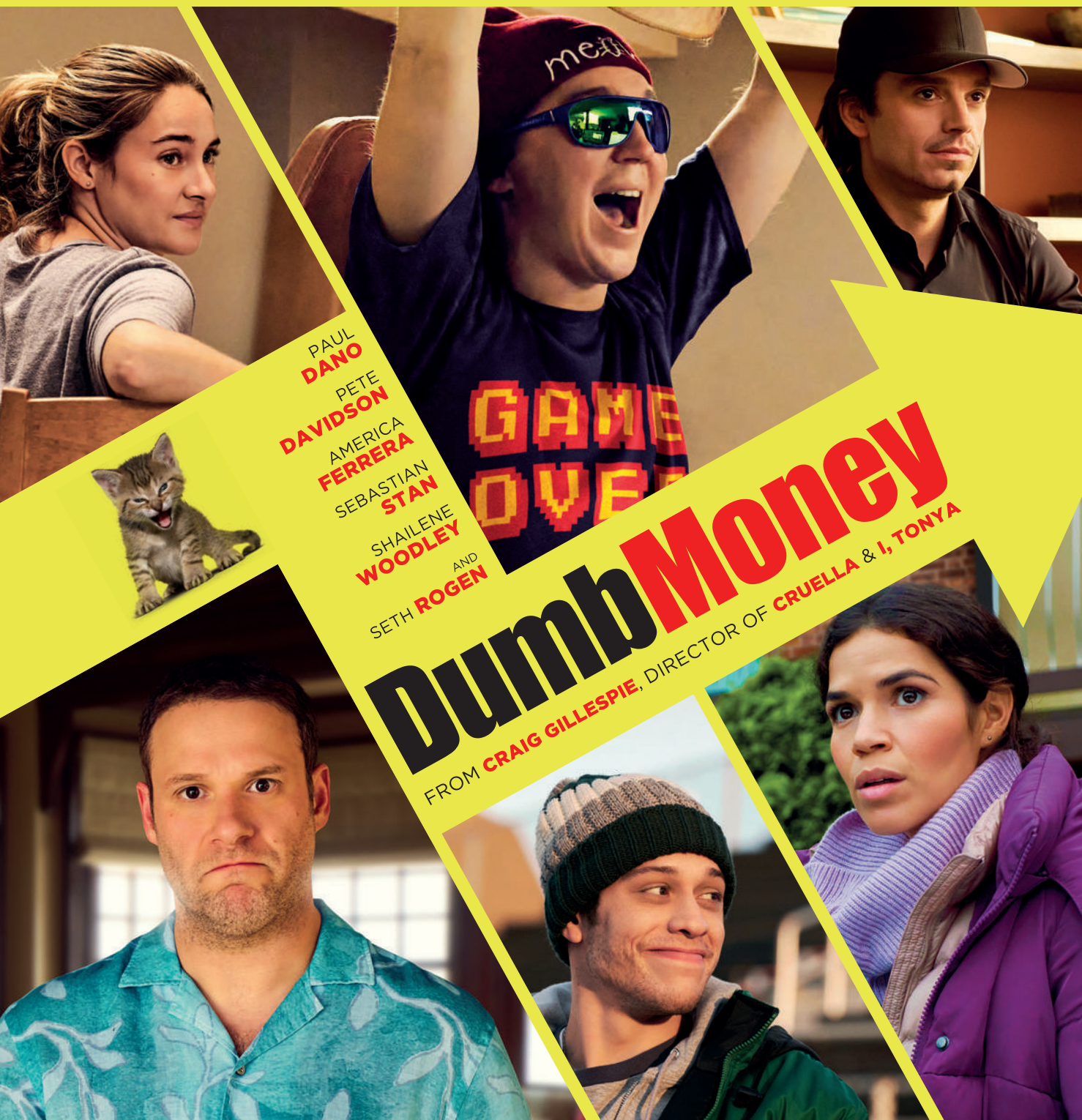
NR. 85 & 86 | OKTOBER - NOVEMBER

wekkende dosis cinema

**HOLLY
AUGURE
PERFECT DAYS
FILM FEST GENT
HOW TO HAVE SEX
HET SMELT**

IF THE RULES ARE RIGGED, BREAK THE GAME.

29 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

BLACK BEAR 12 7 SEARCHERS amazon prime

WINNER

FESTIVAL DE CANNES
UN CERTAIN REGARD
2023

HOW TO HAVE SEX

EEN FILM VAN MOLLY MANNING WALKER

IN DE BIOSCOOP OP
29 NOVEMBER

MUBI

imagine
film distribution

A FILM BY GABE POLSKY

NICOLAS CAGE

BASED ON THE HIGHLY ACCLAIMED NOVEL BY JOHN WILLIAMS.

BUTCHER'S CROSSING

SABAN FILMS ALTITUDE FILM ENTERTAINMENT AND INGENIUS MEDIA PRESENT A GABE POLSKY PRODUCTION ALTITUDE FILM ENTERTAINMENT AND PHOENIX PICTURES PRODUCTION A FILM BY GABE POLSKY NICOLAS CAGE "BUTCHER'S CROSSING" FRED HECHINGER KATHERINE HENRIEY RACHEL KELLER WITH JEREMY BOOB AND PAUL RAO
MANY VENUE C.A. LINDSAY GRAMHAM HANDEL C.A. "PELLE" BRENNER "NICKY" PETZELLO JESSY YOUNG BEHRY "TITUS" LA CASTINGS JOHN DAVID CALLEJO "AMMONSON" HERTON ALEX SPATT "J. R. R. BAFFER" "VINCENT" MARGAND "WILLIAM" BROMLEY SHANAN BECKER JONATHAN SADA NESS SABAN
RICHARD J. BEHRY JANE SINCE ALAN POLSKY PETER TOSCHKE CHRISTELLE SONAN ANDREA SCARSO MIKE ROMAGALLI GURSHARAN KADRA "GABE POLSKY" P.A. MOLLY CONNORS P.A. HANNAH BOWERS P.A. WOL CLARKE ANDY MARSON "GABE POLSKY" JOHN WILLIAMS "GABE POLSKY" A LIA CATIE MELEY "GABE POLSKY"

VANAF 15 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

MICHAEL FASSBENDER

THE KILLER

NETFLIX PRESENTS MICHAEL FASSBENDER "THE KILLER" ARLISS HOWARD CHARLES PARNELL KERRY O'MALLEY SALA BAKER
WITH SOPHIE CHARLOTTE AND TILDA SWINTON CASTING LARAY MAYFIELD SOUND DESIGN REN KLYCE MUSIC TRENT REZNOR & ATTICUS ROSS COSTUME DESIGNER CATE ADAMS EDITOR KIRK BAXTER ACE
PRODUCTION DESIGNER DONALD GRAHAM BURT DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY ERIK MESSERSCHMIDT ASC EXECUTIVE PRODUCER ALEXANDRA MILCHAN PRODUCERS WILLIAM DOYLE PETER MAVROMATES PRODUCED BY CEAN CHAFFIN D.G.A.
BASED ON "THE KILLER" ALEXIS "MATZ" NOLENT ILLUSTRATOR LUC JACAMON SCREENPLAY BY ANDREW KEVIN WALKER DIRECTED BY DAVID FINCHER

EXECUTION
IS EVERYTHING.

OKTOBER IN DE BIOSCOOP EN OP
NETFLIX | 10 NOVEMBER

cinéart
presents

AN ELUSIVE, INTRIGUING
TEEN DRAMA
VARIETY

AN IMPRESSIVE
BELGIAN GEM
EURONEWS

EEN FILM VAN FIEN TROCH

HOLLY

RELEASE : 22.11.2023

PRIMA TIME mirage SARATELA FILM FUND TOP API LUMIÈRE VAF FUND FUND LUMIÈRE NL FILM FUND INCENTIVE 13 CARAVELLE BeFlan 11.2 cinéart streamz 100%

Janne
Desmet

Jurgen
Delnaet

Greet
Verstraete

Bert
Dobbelaere

Mattias
Busschaert

Een onverbiddelijke ode aan familieliefde

J'AIME LAVIE

een film van Mathias Sercu

muziek van Hannelore Bedert en Thomas Vanelstander

VANAF 13 DEC IN DE BIOSCOOP

a film by WIM WENDERS PERFECT DAYS

KOJI YANAI PRESENTS A MASTER MIND PRODUCTION IN COLLABORATION WITH SPOON AND WENDERS IMAGES "PERFECT DAYS" A FILM BY WIM WENDERS
starring KOJI YAKUSHO TOKIO EMOTO ARISA NAKANO AOI YAMADA YUMI ASO SAYURI ISHIKAWA TOMOKAZU MIURA and special guest MIN TANAKA

PARADISO FILMS

Spoon.

THE MATCH FACTORY

Cofunded by the
Creative Europe MEDIA Programme
of the European Union

© 2023 MASTER MIND Ltd.

VANAF 29 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

FESTIVAL DE CANNES
BEST ACTOR
2023

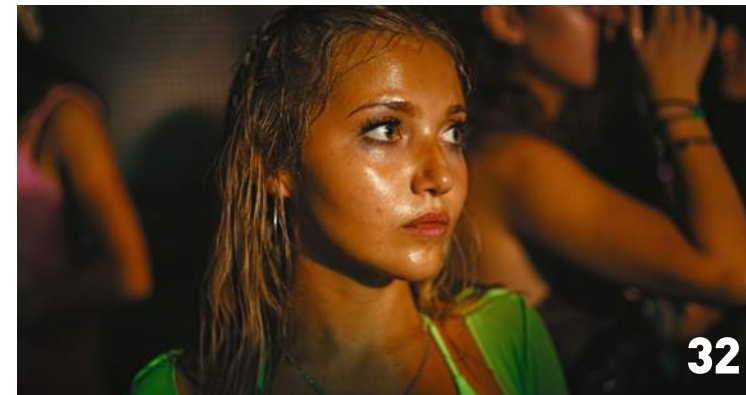
Officially
Selected for

**“PERFECT DAYS IS ANOTHER MASTERWORK FROM WENDERS,
A RECOGNITION OF LIFE’S CURIOSITIES.”**

COLLIDER

12

32

44

26

- 11 VOORWOORD
- 12 HET SMELT
- 18 DOGMAN
- 22 FILM FEST GENT
- 26 AUGURE
- 32 HOW TO HAVE SEX
- 36 HER VOICE - ECHOES OF CHANTAL AKERMAN
- 40 PERFECT DAYS
- 44 HOLLY
- 50 KLAPS

50

HER VOICE Echoes of Chantal Akerman

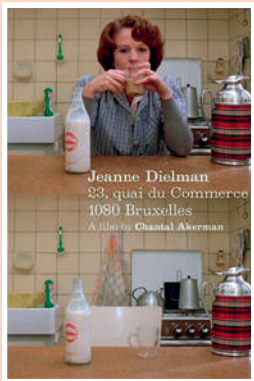
met filmvertoningen in Cinema Lumière Antwerpen

News from Home

Je tu il elle

Jeanne Dielman,
23, quai du Commerce,
1080 Bruxelles

Expo in FOMU – Fotomuseum Antwerpen
van 27.10.23 tot en met 10.03.24

INFO & TICKETS
FILMVOORSTELLINGEN

CINEMA ROMA

TURNHOUTSEBAAN 286 · 2140 BORGERHOUT
HET VOLLEDIGE PROGRAMMA & TICKETS:
WWW.DEROMA.BE + 03 600 16 60

24
OKT

14:00

THE SON

20:00

**HOW TO SAVE
A DEAD FRIEND**

25
OKT

20:00

**TENGO SUEÑOS
ELÉCTRICOS**

12
DEC

14:00

**SUR
L'ADAMANT**

20:00

LUKA

19
DEC

14:00

**ANATOMIE
D'UNE CHUTE**

DRAWING LOTS

Vanaf december vertoont De Roma iedere maand een Fomofilm. Met dit project van MOOOV geven we aandacht aan bijzondere films van over de hele wereld die maar moeilijk tot in de bioscoopzalen geraken.

De eerste film is het Georgische meesterwerkje **Drawing Lots** van Tamta Khalvashi en Zaza Khalvashi.

MEER INFO: MOOOV.BE

VERTIGO

VERTIGO

Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER

Steven Tuffin
steven@vertigoweb.be

MEDEWERKERS

Jonas Govaerts, Ruben Nollet,
Chris Craps

WEBMASTER

Hans verschooten

EINDREDACTEUR

Ruud Meert

LAY-OUT

Geert Verbist

RECLAMEREGIE

info@vertigoweb.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Emmanuel Van Melkebeke
Postbus 10009
2000 Antwerpen

DRUK

Moderna Printing

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, scan of op enige
andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk
akkoord van de uitgever.

✕ VERTIGObe

© VERTIGOgram

f VERTIGObe

Gemengde gevoelens. Wie mijn *Vertigo*-voorwoorden al langer leest, weet dat ik er wel vaker mee kamp. Enerzijds vind ik het sneu dat we net zoals vorig jaar uit financiële overwegingen het bioscoopaanbod van oktober en november moeten combineren in een dubbelnummer. Anderzijds ben ik trots dat we eindelijk nog eens een echt lijvig magazine vol

langere artikels hebben gemaakt.

Op de dag dat deze editie gedrukt wordt, krijgen we nieuws over onze structurele subsidie voor de periode 2024-2027. Als dat oordeel positief is, reiken we de rug en roepen we: 'Volle gas vooruit!', want *the sky* is en blijft *the limit* voor *Vertigo*. Zo is het een stille droom om werk te maken van extra online content, nog meer events en – hoe kan het ook anders in deze tijd? – een podcast.

Wat de toekomst ook brengt: met *limited edition*-covers van *Het smelt*, *Augure* en *Holly*, drie uiterst diverse Vlaamse (co)producties, heft *Vertigo* het glas op een filmsector in voller dan volle bloei, en reiken we de hand aan alle spelers – van casts, crews en producenten over distributeurs en exploitanten tot andere media – om samen voor een nog duizelingwekkendere dosis cinema te gaan.

And ... cut!

STEVEN TUFFIN

HOOFDREDACTEUR

KILLE WRAAK

In *Het smelt*, de langverwachte verfilming van Lize Spits gelijknamige bestseller, keert de getroebleerde Eva op een koude winterdag terug naar haar geboortedorp, met in haar koffer een mysterieus object. Via flashbacks naar haar jeugd komen we beetje bij beetje te weten waarom ze ooit gevlucht is. De gevierde Vlaamse actrice Veerle Baetens werkte maar liefst zeven jaar aan haar regiedebuut. 'Ik heb mezelf meermaals vervloekt.' **JONAS GOVAERTS**

TABULA RASA

Veerle Baetens weet nog perfect wanneer ze Lize Spits *Het smelt* voor het eerst in handen kreeg: op 23 maart 2016, één dag na de aanslagen in Brussel. 'Ik stond op de set voor de laatste draaidag van de televisiereeks *Tabula Rasa*', herinnert ze zich. 'Het was een droomscène in een balletzaal. Best heftig: terwijl we allemaal nog aan het bekomen waren van het nieuws, moest ik spelen dat mijn hoofd explodeerde.'

Als *wrap gift* kreeg Baetens een exemplaar van de controversiële bestseller, samen met de vraag van producent Dirk Impens of ze het boek wilde verfilmen. 'Zodra ik het uit had, heb ik Dirk opgebeld: "Ja, dit wil ik doen!", terwijl mijn enige

ervaring als scenarist op dat moment *Tabula Rasa* was (samen met Malin-Sarah Gozin en Christophe Dirickx, nvdr.), én ik nog niets had geregisseerd behalve een videoclip voor mijn band Dallas. Hoe overmoedig kun je zijn, eigenlijk? (lacht)'

Veerle Baetens

STILLE WATERS

Het zou de kersverse filmmaker uiteindelijk zeven jaar kosten om *Het smelt* op het grote scherm te krijgen. 'Ik heb mezelf meermaals vervloekt en wilde er op een bepaald moment echt mee stoppen', erkent Baetens, die samen met Maarten Loix het scenario schreef. 'Zonder al te veel te verklappen: *Het smelt* bevat enkele zéér gevoelige thema's, die zich niet zomaar laten verfilmen.'

'Wat werkt op papier, doet dat niet noodzakelijk op beeld. Een van de moeilijkheden was het feit dat

Eva een vrij gesloten personage is. Eigenlijk is het boek één lange monologue intérieur. Als ze in de film even passief zou zijn als in het boek, dan was *Het smelt* rasechte arthouse geworden, en dat wilde ik niet. De meest voor de hand liggende oplossing was een voice-over, maar dat vond ik dan weer te makkelijk. Dus gingen Maarten en ik op zoek naar manieren om Eva actiever te maken, waardoor je als kijker makkelijker in haar hoofd kunt kruipen.'

GOUD IN HANDEN

Zodra het scenario op punt stond, lanceerde Baetens een kindercasting. Ondanks de expliciete aard van het bronmateriaal kwam daar enorm veel reactie op: maar liefst 2500 kinderen stuurden een audiotape in. 'Naast de jonge versie van Eva, die dertien is in het boek, zochten we ook meisjes die de rol van Tes konden vertolken, haar jongere zusje', legt Baetens uit. 'Tussen die Tesjes zat één

ontzettend goede auditie, die van Rosa Marchant. Maar toen we haar uitnodigden voor een gesprek, bleek Rosa geen tien te zijn, maar vijftien. Bovendien was ze bijzonder matuur voor haar leeftijd, zo had ze bijvoorbeeld het boek al gelezen. Ik testte Rosa voor de rol van Eva en besepte dat ik goud in handen had. Ze zag eruit als een kind, maar ik kon haar regisseren als een volwassene.'

Pas toen ze haar jonge Eva gevonden had, ging Baetens op zoek naar de volwassen versie. 'Van alle Vlaamse actrices vond ik dat Charlotte De Bruyne het meest op Rosa leek', zegt Baetens. 'Toen we haar scènes in het heden filmde, was het verleden al gemonteerd. Charlotte kon dus de tics en het accent van Rosa besturen en overnemen.'

UITGEPUT

Het smelt is dan wel Baetens' debuut als regisseur, tijdens haar 23-jarige carrière als actrice – haar eerste rol was die van Fanny Kiekeboe in *Misstoestanden* uit 2000 – kreeg ze ruim de kans om de technieken van haar verschillende regisseurs te bestuderen.

'Van Felix van Groeningen (*The Broken Circle Breakdown*) heb ik geleerd dat acteurs niet per se take na take beter worden, integendeel. Probeer samen verschillende registers uit – groot, klein, neutraal – en bouw verder op wat werkt. Tim Mielants (*Code 37*) is dan weer een meester in de 'alsof'-methode: hij geeft graag aanwijzingen die op zich niets te maken hebben met de scène, maar die je als acteur wel

een heel duidelijk beeld geven. Zo heb ik Charlotte eens gevraagd om te wandelen als "Jezus die over het water loopt." (*lacht*)

Van Jan Steen, gerenommeerd theatermaker en haar tegenspeler in *Misstoestanden*, leende Baetens de tactiek om haar jonge cast fysiek uit te putten alvorens een emotionele

scène te draaien: 'Wanneer Anthony Vyt, die de jonge Tim speelt, zijn frustraties uitwerkt op een boksak, heb ik hem eerst een volle vijf minuten tegen mij laten inbeuken, terwijl Rage Against the Machine uit de speakers knalde', lacht Baetens. 'Een trucje misschien, maar het werkt.'

BLUE VALENTINE

Oorspronkelijk zou Baetens in zee gaan met Frank van den Eeden als *director of photography*. Die kreeg het echter te druk met *Close*, de tweede film van Lukas Dhont, dus koos ze voor Frederic Van Zandycke, de jonge cameraman met wie ze de serie *Cheyenne & Lola* had gedraaid.

'Grappig genoeg kwamen Frank

en Fred los van elkaar aanzetten met dezelfde referentie voor *Het smelt*: *Blue Valentine* van Derek Cianfrance. De beeldtaal van die film voelde voor mij alvast heel juist aan. Cianfrance blijft dicht bij zijn acteurs en filmt scènes vaak in één take, waardoor je een bijna documentair gevoel krijgt. Dat was

ook mijn vuistregel voor Fred: geen vaste kaders, film gewoon wat er gebeurt. Als er iets gebeurt.'

Naast *Blue Valentine*, herbekeek Baetens nog tal van andere klassiekers: *The Cement Garden* voor de sfeer, *The Goonies* voor de fietsscènes met de kinderen en *Kill Bill* omdat *Het smelt* uiteindelijk toch ook een soort wraakverhaal is.'

Haar grootste inspiratiebron was echter Lars von Trier en dan vooral zijn *Dogville*. 'Daarin speelt Nicole Kidman een personage dat zich de hele tijd laat doen, tot ze op het einde eindelijk terugslaat.' Wat dat te maken heeft met *Het smelt*, moet je maar ontdekken in de cinema. 📽

**HET SMELT SPEELT VANAF 25 OKTOBER
IN DE BIOSCOOP**

SOONER

HET STREAMINGPLATFORM VOOR FILMLIEFHEBBERS

Copenhagen does not exist
Martin Skovbjerg

**GENIET VAN EEN
ESSENTIAL JAARABONNEMENT
VOOR €49,99 MET DE CODE
"VERTIGOSOONER"***

HONSDOL

Het zijn moeilijke jaren geweest voor Luc Besson. In 2017 flopte zijn peperdure sciencefictionspektakel *Valerian and the City of a Thousand Planets* en een jaar later beschuldigde een actrice hem van verkrachting. Enkele maanden terug werd de Franse cineast finaal vrijgesproken door het gerecht en nu hoopt hij met het psychologische drama *Dogman* zijn blazen weer op te poetsen. 'Een film kan je de ogen openen.' **RUBEN NOLLET**

Nadat zijn vader hem jarenlang mishandelde, kan een aan een rolstoel gekluisterde man het beter vinden met honden dan met mensen. Enige uitzondering: de dragqueens in de bar waar hij wekelijks liedjes van Edith Piaf en Marlene Dietrich meelipt. Het klinkt als een bizar sprookje, maar u haalde uw inspiratie uit waargebeurde feiten.

LUC BESSON: ‘*Dogman* is inderdaad gebaseerd op drie gelijkaardige dossiers, uit Frankrijk, de Verenigde Staten en Roemenië. In de eerste zaak ging het om een jongen van vier die door zijn vader bij varkens werd gegooid. Daar heeft hij twee jaar geleefd, tot de politie hem vond. In de VS werd een jongen drie jaar bij honden opgesloten. Het verhaal uit Roemenië was het ergst. Daar moest een meisje zes jaar lang tussen honden leven. Toen ze gered werd, liep ze op handen en voeten, en blafte ze. In een video van enkele jaren later loopt ze rechtop en kan ze praten, maar als de interviewer haar vraagt wat ze het liefst zou willen, zegt ze: “Mijn ouders zien, want ik heb gehoord dat ze niet dood zijn.” En dat nadat die mensen haar zo mishandeld hadden!’

Vanwaar de impuls om een film te maken over zo’n vreselijk onderwerp?

‘Ik vroeg me vooral af hoe je zoiets overleeft. Ik dacht dat ik een moeilijke jeugd had gehad, maar nu weet ik wel beter. Als je ouders je zo brutaal aanpakken, wat voor persoon word je dan: Moeder Teresa of een terrorist? Begin je mensen te vermoorden of wil je enkel rust? Wat denk je als je naar de hemel kijkt? Waarom ik? Wat heb ik gedaan om dit te verdienen? Waar moet ik naartoe?’

Waarom speelt de film zich af in Amerika?

‘Ik had *Dogman* in Frankrijk kunnen situeren, want ook bij ons lopen zulke maffe figuren rond. Alleen gedragen

‘Het blinde geloof en de kracht die het christendom nog heeft in de Verenigde Staten, pasten perfect bij dit verhaal.’

LUC BESSON

die zich doorgaans zo omdat ze te veel drinken. Het blinde geloof en de kracht die het christendom nog heeft in de VS, pasten perfect bij dit verhaal. Het is krankzinnig wat sommige Amerikanen doen in naam van God.’

Hoe kwam u bij Caleb Landry Jones, de karakterkop uit onder meer *Get Out* en *Three Billboards Outside Ebbing, Missouri*, voor de hoofdrol?
‘Ik wist niet of ik een acteur zou

vinden die gek genoeg was om de rol te spelen. Toen ik toevallig een foto van Caleb tegenkwam, daagde het me dat ik hem al in verschillende films had gezien zonder te beseffen dat het telkens om dezelfde acteur ging.

Daarom nodigde ik hem uit voor een gesprek. Ik was nerveus toen ik hem ontmoette omdat hij zo getalenteerd is. Ik hoopte dat hij met een oude vent als ik zou willen samenwerken. Ik heb al acteurs ontmoet die zeiden:

“Mijn ouders zijn dol op jouw films!” *(lacht)*

Ondanks zijn donkere thema is *Dogman* relatief ingetogen. U had er ook een explosief wraakverhaal van kunnen maken. Wordt u milder met de jaren?

‘Dat is onvermijdelijk. Ik heb mijn eerste film, *Le dernier combat*, gemaakt toen ik 19 was. Nu ben ik 64. Ik ben niet meer dezelfde persoon. Als je jong bent, heb je twintig woorden nodig om te zeggen wat je denkt. Vandaag heb ik genoeg aan drie. *(lacht)* Je wordt kalmer als je ouder wordt en dat is goed. Vroeger reageerde ik furieus als iemand me tegen de schenen schopte. Nu haal ik mijn schouders op en denk: “Ach, die heeft waarschijnlijk een slechte dag.” Dat heet maturiteit, zeker?’

De film mengt emotie met humor en actie. Was dat een moeilijke evenwichtsoefening?

‘Nee, het is de realiteit. Het leven is niet eenduidig of logisch. Het ene moment zit je iets te drinken met vrienden en lach je je te pletter, het volgende moment krijg je telefoon en vertelt iemand je dat je moeder net overleden is. Ik wilde gewoon een intrigerend personage creëren en zijn leven tonen. Ik stop graag humor in mijn films omdat ik mezelf niet au sérieux kan nemen. Als het te donker of te erg wordt, voel ik de behoefte om een lichte noot toe te voegen. Uiteindelijk is het ook maar film.’

U denkt niet dat kunst kan helpen om de wereld te veranderen?

‘Nee, en dat is ook niet het doel van cinema. Een film kan je echter wel de ogen openen, je tonen dat er andere kleuren zijn dan degene die je al kende. Ik herinner me de eerste keer dat ik *One Flew Over the Cuckoo’s Nest* zag. Ik moet een jaar of vijftien geweest zijn. Ik dacht: “Dus die gekken zijn eigenlijk niet gek? En de persoon die voor hen moet zorgen, is dat wel? En de Native

American die nooit een woord zegt, kan wél praten?” Het leek alsof mijn hoofd ontplofte. Op zo’n moment verandert je leven omdat je met andere ogen naar mensen begint te kijken.’

De Italiaanse regisseur Matteo Garrone maakte vijf jaar geleden ook al een film die *Dogman* heet. Nooit aan een andere titel gedacht?

‘Nee, ik ken Matteo goed. Ik heb hem gevraagd of ik de titel mocht gebruiken. Hij vond het prima. We zijn daarna samen gaan eten in Rome. Ik vind het schattig dat de Italiaanse *Dogman* zijn première had in Cannes en dat ik als Fransman mijn *Dogman* mocht voorstellen in Venetië. We hebben elkaar ook posters gestuurd van onze films.’

De échte hoofdacteurs in de film zijn honden. Heb je lang moeten zoeken naar de juiste dieren?

‘We hebben maar liefst vier maanden gepuzzeld om een groep van tachtig honden samen te stellen die met elkaar konden opschieten. De drie belangrijkste exemplaren kwamen uit Amerika. Die hadden elk een persoonlijke trainer. Het grappige is dat die drie ‘sterren’ de andere honden absoluut niet graag hadden. Ze weigerden om bij de groep aan te sluiten. En telkens als een van de andere honden tijdens een take iets onverwachts deed, keken ze met een blik alsof ze wilden zeggen: “Hoe durf je me uit mijn concentratie te halen?” Het waren diva’s op vier poten. *(lacht)*

Ben je zelf een hondenliefhebber?
‘Ik had als kind nood aan een hond omdat ik me zo eenzaam voelde. Mijn hond heette Socrate. Zeven jaar lang waren we onafscheidelijk. We aten samen, speelden samen en sliepen samen.’ 🐕

DOGMAN SPEELT VANAF 4 OKTOBER IN DE BIOSCOOP

GOUDEN RAND

50 edities! Geef toe: dat is niet bepaald niets. Daarom pakt Film Fest Gent van 10 tot 21 oktober uit met een wel heel rijkelijk gevuld programma, vol avant-premières, hernemingen, concerten en andere evenementen. *Vertigo* viert volop mee en gidst je langs een parcours met tien must-sees. **STEVEN TUFFIN**

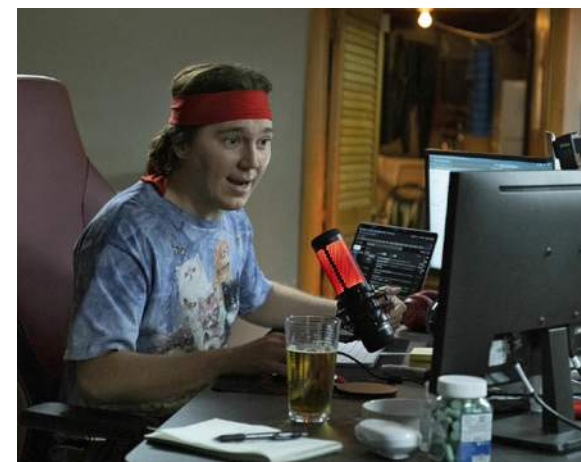

DREAM SCENARIO

Ook Film Fest Gent is helemaal *Cage crazy*. Twee jaar na het bezwerende truffelvarkendrama *Pig* schittert ieders favoriete Nicolas in de eerste Engelstalige film van de Noorse cineast Kristofer Borgli (*Sick of Myself*). Het meme-icoon vertolkt een universiteitsprofessor die in de dromen van steeds meer mensen begint op te duiken. Hoeft het te verbazen dat dit een productie is van A24 en *Beau Is Afraid*-regisseur Ari Aster?

POOR THINGS

Misschien is Yorgos Lanthimos wel dé vaste waarde van het voorbije Film Fest Gent-decennium. Na de niet bepaald onopgemerkte passages van *The Lobster*, *The Killing of a Sacred Deer* en *The Favourite* is het nu de beurt aan deze recente Gouden Leeuw-winnaar, waarin het Griekse toptalent samen met partner in crime Emma Stone het Frankenstein-verhaal een MeToo-make-over geeft. Met opmerkelijke bijrollen van Willem Dafoe en Mark Ruffalo. En seks, véél seks.

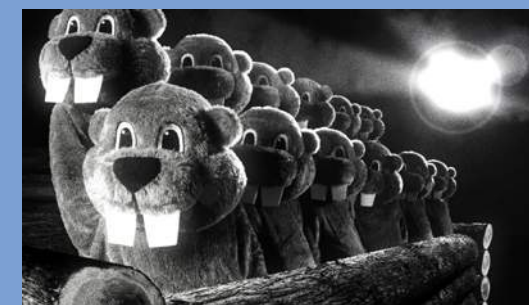

DUMB MONEY

Qua grilligheid kan het parcours van Craig Gillespie tellen. Nadat de regisseur doorbrak met de indiehit *Lars and the Real Girl* beet hij zijn tanden stuk op enkele Disney-draken, om zich vervolgens helemaal te herpakken met het op feiten gebaseerde *I, Tonya*. Ook deze ensemblekomedie is gebaseerd op een nieuwsitem dat velen vreemd deed opkijken: de schokgolven doorheen Wall Street nadat een vermeende nobody de beurskoers van de Amerikaanse winkelketen GameStop in 2021 hallucinant de hoogte had ingejaagd.

HUNDREDS OF BEAVERS

Als de ogen van Michiel Philippaerts beginnen te fonkelen, kun je maar beter opletten. En dat doen ze dubbel en dik wanneer de Film Fest Gent-coprogrammator over deze parodie op het survivalgenre vertelt. De film is gedraaid voor een habbekrats met een doe-het-zelf-drive om u tegen te zetten. Of hoe je met een paar beverkostuums, uitgekiende zwart-witfotografie en een straf staaltje *overscoring* een maffe mix van *The Revenant* en *Looney Tunes* kunt maken.

LES INDÉSIRABLES

Vier jaar nadat Ladj Ly met *Les misérables* Cannes en tal van andere filmfestivals in rep en roer zette, komt de voormalige documentairemaker opnieuw op de proppen met een snoeiharde dissectie van de socio-economische verrotting in Parijs en omstreken. Onderwerp is de steeds heftigere clash tussen een ambitieuze burgemeester van een banlieue en een jonge bewoonster van een van de appartementsgebouwen die hij wil 'opruimen'.

A PAGE OF MADNESS

Liefhebbers van het hardere muziekwerk hebben ongetwijfeld al van Wiegedood gehoord. Op de openingsavond van het Videodroom-programma worden de vaandeldragers van de Belgische black metal losgelaten op een Japanse stille filmklassieker uit 1926, die jarenlang verloren gewaand was. Het horrorexperiment speelt zich af in een psychiatrische instelling, waar een oude matroos als conciërge werkt om bij zijn geïnterneerde vrouw te kunnen zijn.

THE SWEET EAST

Een van de beste films die ondergetekende eerder dit jaar in Cannes zag, is deze onversneden lowbudgetindie van Saffdie's-director of photography Sean Price Williams. Talia Ryder (*Never Rarely Sometimes Always*) vertolkt een studente, die tijdens een schooluitstap een *Alice in Wonderland*-achtig avontuur beleeft waarbij de schizofrenie en de absurditeit van het hedendaagse Amerika in de verf worden gezet. Seventiescinema anno nu, *quoi!*

CITY DUDES

In New York organiseren Sean Price Williams en Nick Pinkerton maandelijks een cultfilm-avond in de legendarische arthousebioscoop Roxy Cinema. In de Arteveldestad komt het duo het hiernaast getipte *The Sweet East* voorstellen, dat de ene regisseerde en de andere schreef, en dus vroeg Film Fest Gent om zo'n avond op verplaatsing te organiseren. Welke vergeten 'klassieker' ze zullen voorschotelen, kun je enkel ter plaatse ontdekken.

LATE NIGHT WITH THE DEVIL

Wat hebben Christopher Nolan, Denis Villeneuve en James Gunn – buiten hun ontegensprekelijk regietalent – met elkaar gemeen? Een voorliefde voor David Dastmalchian! De gedoodverfde karakterkop schittert in deze found footage-horrorfilm in een zeldzame hoofdrol als de presentator van een talkshow in de jaren zeventig, die om de kijkcijfers op te krikken de paranormale kaart trekt, met alle gevolgen van dien. Zowel griezelig grappig als grappig griezelig.

FERRARI

Michael Mann is cinema. Zo simpel is het. Met films als *The Last of the Mohicans*, *Heat* en *The Insider* heeft de man enkele onvergetelijke bioscoopbelevissen op zijn naam staan. Met deze biopic over hét icoon van de Italiaanse auto-industrie maakt de meester-regisseur na een veel te lange afwezigheid eindelijk zijn cinemacomeback. Adam Driver neemt de titelrol voor zijn rekening, maar tegenspeelster Penélope Cruz wordt nog meer geprezen voor haar gedreven vertolking. 🍷

POLYCHROOM

Augure, het betoverende langspeelfilmdebuut van de Belgisch-Congolese regisseur, acteur en muzikant Baloji, speelt zich af tegen de achtergrond van een magisch-realistisch Congo. In dat bontgekleurde oord kleurt moedermelk paars, maken jeugdbendes de straten onveilig in roze tutu's en houdt de Venus van Botticelli zich schuil op een vuilnisbelt. 'Ik werk altijd met de ernst van een kind dat zich amuseert.' **JONAS GOVAERTS**

TERUG NAAR (V)AF

Augure werd onlangs gekozen als de Belgische inzending voor de Oscars. Ironisch, als je bedenkt dat het project meermaals geweigerd werd door het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). ‘Als muzikant was ik volgens hen niet capabel genoeg om een narratief verhaal te vertellen’, zucht Baloji. ‘Wellicht waren ze bang dat ik een uitgesponnen videoclip wilde maken. Grappig genoeg zijn sommige van mijn favoriete filmmakers begonnen met clips. Kijk maar naar Spike Jonze, Michel Gondry en David Fincher.’

De adviescommissie had ook behoorlijk wat opmerkingen over Baloji's scenario, dat volgens hen niet voldeed aan de regels van de

kunst: ‘Een voorbeeld: Koffi, een van mijn drie hoofdpersonages, werd jaren geleden verstoten door zijn moeder. Hij keert nu terug van België naar Congo om de confrontatie met haar aan te gaan. Volgens de commissieleden gedroeg Koffi zich veel te beleefd. “Waarom roept hij niet gewoon ‘Fuck off!’ tegen zijn moeder?”, vroegen ze. Sorry, maar zo werkt het niet. In Afrika hebben mensen nog respect voor hun ouders, in tegenstelling tot hier, waar het kind koning is. De ene opmerking van het VAF volgde op de andere. Ik heb eindeloos veel versies geschreven om aan hun eisen tegemoet te komen. Maar de versie die ik gedraaid heb, is gewoon de eerste. *(grijnst)*’

BEELDENMAGIE

Toen Baloji zo'n vijf jaar geleden aankondigde dat hij aan een langspeler werkte, was Nicolas Karakatsanis, de geprezen Belgische *director of photography* van onder meer *Rundskop* en *Cruella*, nog aan het project verbonden. Op de generiek van *Augure* staat uiteindelijk een andere naam: Joachim Philippe.

‘Met Nicolas heb ik mijn eerste drie videoclips gedraaid’, verduidelijkt Baloji. ‘Dat was zo'n tien jaar geleden, in Congo. Toen al was duidelijk dat hij een superster zou worden. Eerlijk: ik had me op de set veel te onzeker gevoeld naast hem, zeker met wat hij ondertussen allemaal bereikt heeft. Eigenlijk heb ik alles van hem geleerd.’

En dus viel de keuze op Philippe, die onder meer *Binti* inblikte, de jeugdfilm van Frederike Migom waarin Baloji meespeelt: ‘Joachim en ik zijn twee handen op één buik. We hebben nu samen vijf kortfilms en een langspeler gedraaid. We

filmden *Augure* in amper 22 dagen, wat belachelijk kort is. Dat lukt alleen met een *director of photography* die je honderd procent begrijpt en vertrouwt.’

EIGEN KLEUR

Net als bij zijn kortfilms *Zombies* en *Peau de chagrin/Bleu de nuit* overzag Baloji ook nu de kostuums voor de film, een bonte mix van Afrikaanse, Amerikaanse en Europese invloeden.

‘Elk personage heeft zijn eigen kleur’, legt hij uit. ‘Koffi draagt vooral rood, de kleur van de vlek in zijn gezicht. In Congo wordt zo'n vlek gezien als het teken van een tovenaars. Daarom heeft zijn moeder hem verstoten. De outfit van Mama Mujila is oranje, de kleur van de Afrikaanse aarde. Voor Tshala, een vrouw van 35 die geen kinderen

wil, koos ik de groene tint van malachiet, het enige mineraal in de Afrikaanse bodem dat geen waarde heeft. Kinderloze vrouwen worden in Congo immers ook als waarde-loos beschouwd.’

Paco, het stoere straatjochie, valt dan weer op omdat hij de kleuren van een typische Disney-prinses draagt: ‘Tegenwoordig zien we roze en blauw als respectievelijk een meisjes- en jongenskleur, maar wist je dat het voor 1920 net andersom was? Zulke dingen vind ik razend interessant. *(lacht)*’

SPEELS SERIEUS

Hoewel Baloji enkele loodzware thema's aansnijdt in *Augure* – armoede, kolonialisme, misogynie – houdt hij de toon van zijn film opvallend licht. 'Dat is de enige manier waarop ik over zulke onderwerpen kan praten', geeft de regisseur toe.

'Bijvoorbeeld de scène waarin een gekleurde versie van de Venus van Botticelli op een vuilnisbelt verschijnt: al het afval wat je ziet, is daar gedumpt door Europa. Jij denkt misschien dat je plastic tasjes netjes gerecycleerd worden, maar al die troep wordt gewoon verscheept naar Afrika en het Midden-Oosten. Dan hoeven wij er niet meer op te kijken. Maar dat vertel ik er in de film natuurlijk niet bij – toch niet rechtstreeks.'

De speelsheid die Baloji aan de dag legt als muzikant, probeert hij door te trekken in zijn werk als filmmaker. 'Ik besef maar al te goed dat je een plaat kunt opnemen voor 10.000 euro, terwijl je aan een film gauw een miljoen kwijt bent. Maar mijn levensmotto is altijd geweest: *travaillez avec le sérieux d'un enfant qui s'amuse*, werk met de ernst van een kind dat plezier heeft. Als regisseur werk je al gauw drie, vier of zelfs zes jaar aan een film. Dan kun je je er toch maar beter mee amuseren?'

SYNESTHESIE

Naast zijn werk aan het scenario, de regie en de kostuums nam Baloji ook vier platen op, die hij samen met de film uitbrengt. 'Het idee voor die albums kreeg ik toen ik zat te wachten op financiering voor de film', legt hij uit. 'Ik dacht: waarom neem ik geen song op vanuit het perspectief van Tshala, gewoon zodat ik haar wat beter begrijp? Ik deed hetzelfde voor de andere personages en voor ik het wist, had ik 36 tracks. Sommige regisseurs stellen

op Spotify een playlist samen ter inspiratie, ik componeer mijn eigen playlist. (*lacht*)'

De score van de film werd dan weer niet geschreven door Baloji, maar door de Belgische actrice en muzikante Liesa Van der Aa. 'Geen evidente samenwerking', erkent de regisseur. 'Je moet weten: ik lijd aan synesthesie, waardoor ik bepaalde geluiden aan bepaalde kleuren koppel. En laten we zeggen dat Liesa voor *Augure* een ander kleurenpalet

voor ogen had dan ik. Zij wilde voluit gaan voor grandeur, terwijl ik rauwheid verkoos. Uiteindelijk heb ik samen met mijn monteur Liesa's score helemaal uit elkaar getrokken en zijn we in sommige gevallen zelfs teruggegaan naar haar demo's. Blij was ze daar natuurlijk niet mee. Hopelijk komt het ooit nog goed tussen ons.'

**AUGURE SPEELT VANAF 15 NOVEMBER
IN DE BIOSCOOP**

HER VOICE

ECHOES OF CHANTAL AKERMAN — 27.10.2023 - 10.03.2024

FOMU foto
museum

FOMU - Waalsekaai 47 - 2000 Antwerpen - www.fomu.be — Design: We make.

Vlaanderen
verbeelding werkt

DeMorgen.

mito
profi

untitled, 2015 © Joanna Piotrowka,
courtesy Galerie Thomas Zander, Cologne

OVER GRENZEN

Na *Saint Maud* en *Aftersun* is *How to Have Sex* het zoveelste opmerkelijke debuut van een jonge vrouwelijke regisseur uit het Verenigd Koninkrijk. In de party-film-met-een-randje van Molly Manning Walker trekken drie tienermeiden naar Kreta om te drinken, te dansen en te versieren. Maar dan heeft een van hen een allesbehalve fijn seksueel contact. 'Mannelijk genot lijkt altijd op de eerste plaats te komen.' **STEVEN TUFFIN**

Tijdens de opnames van *How to Have Sex* bleek dat zowat elke vrouw op de set vergelijkbare dingen als het hoofdpersonage had meegemaakt. Was dat een verrassing voor je?

MOLLY MANNING WALKER: ‘Een enorme, zelfs. Ik wist natuurlijk dat ik niet de enige vrouw op de wereld was die zoiets had ervaren, maar het aantal soortgelijke verhalen dat op me afkwam, was werkelijk duizelingwekkend. Van de cast over de crew tot zelfs de producenten: het hield maar niet op.’

In je film valt naast de bedenkelijke praktijken op intiem vlak ook het gigantische alcoholmisbruik van de jongeren op.

‘Het valt niet te ontkennen dat we in het Verenigd Koninkrijk nooit hebben geleerd om met mate te drinken. Als ik in andere landen vertoef, valt het me altijd op dat ze daar veel beschaafder omgaan met alcohol. Ik wil echter wel benadrukken dat seksueel ongepast gedrag ook gebeurt zonder dat er drank aan te pas komt.’

Je zegt dat je hoopt dat *How to Have Sex* een gesprek op gang brengt. Welk gesprek is dat dan juist?

‘Praten over seks leidt dikwijls tot zwart-witdiscussies en welles-nietesgetouwtrek. Daar heeft niemand wat aan. Wederzijdse toestemming wil zeggen dat twee mensen iets leuk moeten vinden voordat het gebeurt. Daarnaast zou het normaal moeten worden dat je regelmatig checkt hoe de ander zich voelt bij wat er gebeurt. Peilen naar iemands emotionele staat kan nooit kwaad.’

‘Het kan toch niet dat we anno 2023 nog steeds niet openlijk over seks en gevoelens kunnen praten.’

MOLLY MANNING WALKER

Het gaat voor jou verder dan ‘no means no’.

‘Klopt. Betekent ja écht wel ja? Die vraag moet ook gesteld worden. Al te vaak hoor ik verhalen over jongens die verder blijven bulldozeren terwijl hun sekspartner zich duidelijk niet helemaal comfortabel voelt bij de situatie. Het zou iedereen deugd doen als we elkaars emoties beter leren lezen en er bovendien meer rekening mee houden.’

Waar vind je dat jongeren dat moeten leren: op school of thuis?

‘Daar heb ik niet meteen een pasklaar antwoord op. Ik weet alleen dat de lessen seksuele opvoeding in het Verenigd Koninkrijk een lachertje zijn. Je mag al blij zijn als je een condoom rond een banaan leert rollen. Het gaat allemaal over de praktijk, bijna nooit over het mentale aspect. Maar ook thuis en onder vrienden moeten er dringend dingen veranderen. Het kan toch niet dat we anno 2023 nog steeds niet openlijk over seks en gevoelens kunnen praten.’

Het scenario is deels gebaseerd op je belevenissen tijdens een vakantie toen je een tiener was. Hoe kijk je terug op die periode nu de film af is?

‘Het blijft een van de beste periodes uit mijn leven. Dat dubbele wilde ik heel graag weergeven. Ja, ik heb op die reis minder leuke dingen meegemaakt en bedenkelijke zaken gezien. Maar ik heb er ook momenten van extatische vreugde en wilde verliefdheid ervaren. Pas jaren later begon ik na te denken over de blijvende impact van die vakantie. Zo kan ik me nog steeds levendig voor de geest halen hoe ik samen met honderden andere jongeren getuige was van een pijpbeurt op een groot podium.’

Klinkt best traumatisch.

‘Zo ver zou ik nu ook weer niet gaan, maar het was wel enorm choquerend. Dat ik deze film heb gemaakt, komt ook omdat ik er met mijn vrienden nog steeds moeilijk over kan praten. Daarnaast merkte ik tijdens gesprekken met tieners van nu dat er nog niet veel veranderd is. Seksualiteit blijft moeilijk bespreekbaar. Dat een jong meisje me toesnauwde dat vrouwen maar geen korte rokjes moesten dragen en geen alcohol moesten drinken, vond ik echt verbijsterend.’

Er zitten ook enkele queer personages in de film. Communiceert die gemeenschap beter over seks?

‘Daar wordt in ieder geval heel veel vooruitgang gemaakt. Ik ben pas van seks beginnen te genieten toen ik met vrouwen begon te slapen. Als een vrouw met een man naar bed gaat, is de druk immens veel groter.’

Ligt het grote probleem dan bij mannen?

‘Zij moeten in ieder geval in eigen borst kijken en beseffen dat, als het op seks aankomt, mannelijk genot altijd op de eerste plaats lijkt te komen. Wat mannen lekker vinden, weet ongeveer iedereen. Waar vrouwen van genieten, dat blijft voor velen een mysterie. Als vrouwelijk genot even belangrijk zou

worden als het mannelijke, zou de wereld er helemaal anders uitzien.’

De jonge cast acteert ongelooflijk overtuigend. Hoe heb je hun spel zo authentiek gekregen?

‘Tijdens de voorbereidingen heb ik heel veel tijd genomen om samen met de acteurs de achtergrondverhalen van hun personages tot in de puntjes uit te werken. Daarnaast hebben we heel veel geïmproviseerd tijdens de repetities. Eerst oefenden we een scène zoals ze in het scenario stond, daarna liet ik de cast uitgebreid freewheelen. Uiteindelijk draaiden we een mix van het beste van beide aanpakken.’

De drie hoofdpersonages hebben elk specifieke karaktertrekken. Stond dat zo in het scenario of is dat eerder organisch gegroeid?

‘Ik wilde met stereotypen werken en die op hun kop zetten: het stilste personage dat het meeste drinkt, de onzekerste die doet alsof ze alles weet over seks, en de grootste mond die diep vanbinnen schrik heeft dat ze gebuisd is voor haar examens. Om die types helemaal juist te krijgen, hebben we flink wat tijd in de casting moeten steken. Eens we iemand hadden gevonden waarin we geloofden, lieten we die testen met de andere acteurs om te zien of de match er was. Bovendien moesten ze ook nog eens allemaal geloofwaardig dronken spelen, wat

misschien wel een van de grootste uitdagingen is, voor acteurs van elke leeftijd.’

De film ziet er fantastisch uit voor een lowbudgetproductie van een debuterend regisseur.

‘Dank je. Mijn achtergrond als *director of photography* zal daar deels wel voor iets tussen zitten. Ik ben in ieder geval heel hard bezig geweest met de cameravoering. Zo besliste ik al gauw dat ik voor een handgehouden aanpak wilde gaan en kozen we de locaties op basis van het beschikbare licht. We wilden de cast zoveel mogelijk vrijheid geven en ervoor zorgen dat de camera hen overal kon volgen.’

Tot slot: tijdens de discotheekscènes passeren er enkele danceklassiekers op de klankband. Zijn de rechten om die nummers te mogen gebruiken niet onbetaalbaar?

‘We hadden een groot deel van ons budget daarvoor opzijgezet, want ik wist vanaf dag één dat we die songs nodig hadden om de feestmomenten niet alleen geloofwaardig, maar ook herkenbaar te maken. Gelukkig kon ik rekenen op een fantastische cast en crew, die ervoor zorgden dat de shoot zó vlot verliep dat we nog meer geld in de liedjes konden steken.’ 🍷

HOW TO HAVE SEX SPEELT VANAF 29 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

SPECIFIEK UNIVERSEEL

Gus Van Sant, Sofia Coppola, Lukas Dhont: het lijstje met cineasten die dwepen met Chantal Akerman is schier oneindig. Dat de invloed van de legendarische Belgische regisseur ook voelbaar is in de kunstwereld, bewijst de groepstentoonstelling *Her Voice – Echoes of Chantal Akerman* in FOMU, het Fotomuseum in Antwerpen. Curator Anne Ruygt leidt *Vertigo* langs enkele werken. **STEVEN TUFFIN**

ANNE RUYGT: 'In *Her Voice* presenteren we nieuw en recent werk van zeven toonaangevende kunstenaars, elk geïnspireerd door Chantal Akerman. Mijn idee voor deze tentoonstelling ontstond in 2020. Toen liep er in het Amsterdamse Eye Filmmuseum een overzichtstentoonstelling van Akermans installaties en kunstwerken, die gepaard ging met een retrospectieve van haar films. Bij mijn bezoeken aan de expo en de vertoningen liep ik telkens kunstenaars tegen het lijf die ik bewonderde. Nadien dook Akermans naam nog verschillende keren op toen ik studio's van andere kunstenaars bezocht en bovendien riep het British Film Institute haar klassieker *Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles* (1975) uit tot Beste Film Ooit.

Al die dingen zetten me aan het denken: hoe komt het toch dat Akerman nog steeds zo invloedrijk

is? Al snel legde ik parallellen tussen de jaren 70 en het heden. Je ziet veel zaken terugkeren. Zelfs het recht op abortus wordt opnieuw in vraag gesteld en vrouwenrechten staan andermaal onder druk. Niet moeilijk dat thema's als moederschap, zorg, de rol van de vrouw in de maatschappij weer de kop opsteken. Allemaal dingen die Akerman ook al bezighielden.'

Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles

© Moyra Davey, Courtesy greengrassi, London; and Galerie Buchholz, Berlin/Cologne/New York

Hemlock Forest (Moyra Davey, 2016)

'Moyra Davey omschrijft in dit videowerk, waarin ze reflecteert over haar artistieke verwantschap met Akerman, hoe Akermans films door academici tot op het bot geanalyseerd zijn, wat tot een overdaad aan theorieën heeft geleid. Natuurlijk heeft Akermans werk verschillende lagen waarover je tal van boeiende essays kunt schrijven, maar daardoor wordt vaak vergeten dat ze altijd vanuit een buikgevoel vertrok. Zelf stelde ze het zo: "Ik heb nooit geprobeerd een compromis te sluiten met anderen. Hoe specifieker ik ben, hoe universeler mijn werk wordt." Door te focussen op haar persoonlijke ervaringen heeft ze in bredere zin dingen gezegd over moeders, dochters, vrouwelijke kunstenaars ...'

Courtesy of Manon de Boer and Jan Mot, Brussels
Photo: Philippe De Gobert

For C.A. (Her Voice) (Manon de Boer, 2020)

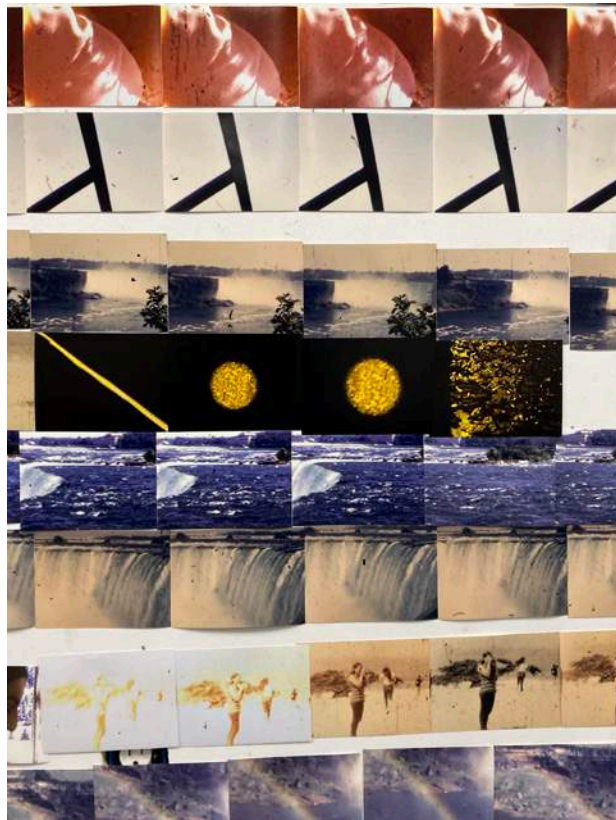
'Manon de Boer was een jaar of 18 toen ze *News from Home* (1976) zag. In die documentaire combineert Akerman lange statische shots van New York met haar stem die de brieven voorleest die haar moeder uit Brussel stuurde toen ze in The Big Apple woonde. De openhartigheid en intimiteit van die voice-over is Manon altijd bijgebleven. Akermans schaamteloze keuze voor een radicaal andere taal dan die van de mannelijke filmmakers uit die tijd inspireerde haar tot dit piepkleine eerbetoon.'

© Frida Orupabo. Courtesy The Artist and Galerie Nordenhake Berlin/Stockholm/Mexico City Photo: Carl Henrik Tillberg

A lil help (Frida Orupabo, 2021)

‘Voor Frida Orupabo is Akerman meer een voorbeeld dan een directe invloed. Ze maakt collages met beelden uit koloniale archieven, medische handboeken en erotische tijdschriften, waarmee ze de representatie van vrouwen onderzoekt. Nog een focus van Frida’s werk is de seksualisering van de vrouw. Daarom vindt ze *Jeanne Dielman* ontzettend boeiend. Die film gaat namelijk niet alleen over het beklemmende bestaan van een huisvrouw, maar ook over de bevrijding uit het keurslijf dat genderrollen ons opleggen.’

© Carmen Winant

My Mother and Eye (Carmen Winant, 2023)

‘Carmen Winant werkt net als Frida Orupabo met archiefmateriaal. Daarmee onderzoekt ze onder meer de geschiedenis van de vrouwenemancipatie. Hoewel ik haar had gevraagd om een ouder werk te mogen tonen, wilde ze absoluut iets nieuws maken omdat ze Akerman zo belangrijk vindt. Het is een gigantische muurinstallatie geworden, waarin de relatie met haar moeder centraal staat. Doorgaans heeft Carmen het over vrouwen in het algemeen, maar nu wilde ze net zoals Akerman een heel persoonlijk verhaal vertellen.’

© Joanna Piotrowka, Courtesy Galerie Thomas Zander, Cologne

Untitled (Joanna Piotrowka, 2015)

‘De foto’s van Joanna Piotrowska stralen dezelfde beklemming uit die je in de films van Akerman voelt. Met ensceneringen en vervreemdende beelden creëert ze een onderhuidse spanning, die voor kenners van Akermans werk heel herkenbaar is. Het grote verschil is dat Joanna een louter statische beeldtaal gebruikt.’

© Gabby Laurent, Courtesy of Flowers Gallery

Wearable 2 (Gabby Laurent, 2022)

‘In het werk van Gabby Laurent is de invloed van Akerman en andere feministische kunstenaars uit de jaren 70 het voelbaarst. Ze raakt veel onderwerpen aan die toen hete hangijzers waren en waarover je je nu kunt afvragen of er al iets veranderd is. Zo lijkt het alsof moeders nog altijd meer voor de kinderen moeten zorgen dan vaders. Ook het huis is voor Gabby een belangrijk onderzoeksgebied: het is een plek die warmte biedt, maar waarin je je soms ook gevangen kunt voelen.’

Her Voice – Echoes of Chantal Akerman is van 27 oktober tot en met 10 maart te zien in FOMU. Naar aanleiding van deze tentoonstelling vertoont Cinema Lumière Antwerpen verschillende films van Chantal Akerman en andere kunstenaars. Op 23 februari 2024 organiseert FOMU een nocturne in samenwerking met het feministische kunstenaarscollectief Dis Mon Nom.

Akerman Ballet (Collier Schorr, 2020)

‘Collier Schorr liet zich inspireren door *Je, tu, il, elle* (1974), met Akerman zowel achter als voor de camera. Akermans film over obsessie, verlangen en eenzaamheid heeft talloze queer kunstenaars geïnspireerd, waaronder Collier. Ze heeft daarom de film geherinterpreteerd als een ballet, waarin ze tegelijk het sensuele en het rusteloze van het origineel onderlijnt. Wij tonen een video van de opvoering die Collier samen met enkele dansers deed.’

STIL LEVEN

Bijna veertig jaar na zijn Gouden Palm voor *Paris, Texas* komt Wim Wenders met *Perfect Days* op de proppen. In het drama focust de Duitse cineast op een man die de openbare toiletten in Tokio proper houdt. Hij leidt een simpel bestaan dat hem perfect gelukkig maakt. In het verleden zag zijn leven er echter helemaal anders uit. 'Ik heb te veel van alles en te weinig tijd om er iets mee te doen.' **RUBEN NOLLET**

WIM WENDERS: ‘*Perfect Days* ontstond bijna per toeval. Ik miste Japan en zei tegen mijn vrouw dat we erheen zouden gaan zodra de pandemie voorbij was. Niet veel later kreeg ik een brief van de Japanse schrijver en dichter Takuma Takasaki met de vraag of ik iets wilde doen met het *Tokyo Toilet*-project. Dat zijn vijftien openbare toiletten die elk ontworpen zijn door een bekende Japanse architect. Typisch Japans. In welk ander land zouden ze zo iets bedenken? *(lacht)*’

Hoe kwam u dan uit bij een fictiefilm?

‘Door iets wat me opviel ter plekke. De pandemie was officieel voorbij, maar mensen droegen nog steeds mondkapjes. Niet om zichzelf te beschermen, maar anderen. Dat idee van algemeen welzijn is door en door Japans. De straten en parken zijn er ook heel netjes. Heel anders dan in Berlijn, waar ik woon. Zo kreeg ik het idee voor een verhaal over een eenvoudig personage dat die manier van leven verpersoonlijkt.’

U brak decennia terug door met roadmovies als *Falsche Bewegung* en *Im Lauf der Zeit*, waarin u vluchtige momenten uit het leven plukte. Ziet u *Perfect Days* als een soort stationaire soortgenoot?

‘Ergens wel. Hirayama, het hoofdpersonage, is een zwerver in Tokio, ook al heeft hij een vaste routine. Hij staat helemaal open voor alles wat het leven hem brengt, hoe klein en onbeduidend dat ook is.’

Herkent u zichzelf in hem?

‘Zeker. Ik wil meer zijn zoals hij. Ik verlang ernaar om niet verstrooid te zijn en voortdurend het gevoel te hebben dat ik iets mis. Ik heb gigantisch veel vinylplaten, maar beluister misschien een tiende ervan. Vroeger kocht ik één lp per week, draaide die grijs en was gelukkig. Nu koop ik voortdurend platen en sommige beluister ik maar één keer. Met films

en series gaat het net zo. Er is niet genoeg tijd in een mensenleven om alles te bekijken. Of om al de boeken te lezen die ik koop. Ik wil graag meer schilderen, maar ik kan stilaan een verfwinkel beginnen met alle potten die op mij staan te wachten. Ik heb te veel van alles en te weinig tijd om er iets mee te doen. Hirayama niet. Die is tevreden met de muziek die hij heeft. Hij koopt één tweedehandsboek per week. Meer heeft hij niet nodig.’

Hirayama luistert vooral naar muziek uit de jaren 70 en 80. Zit hij een beetje vast in het verleden?

‘Takuma Takasaki heeft het scenario meegeschreven en we hebben veel gepraat over de muziek waarnaar Hirayama zou luisteren. We besloten dat het de muziek uit zijn jeugd zou zijn. Veel Japanners luisterden toen naar Britse en Amerikaanse rock-’n-roll en blues. Ik bedacht dat Hirayama naar cassettes zou luisteren, maar vroeg me af hoe geloofwaardig dat was. Blijkt dat veel mensen dat effectief nog steeds doen. Meer zelfs: analoge muziek is in Tokio aan een enorme comeback bezig. Jonge mensen betalen veel geld voor vintage cassettes en in gespecialiseerde winkels kun je ook recorders en lege cassettes kopen.’

U hebt een cameo in een scène die zich afspeelt in zo’n winkel. Is dat de eerste keer dat u opduikt in een van uw films?

‘Nee, ik ben in zowat al mijn films al in beeld geweest. Maar je moet meestal goed zoeken om me te vinden. Ik denk wel dat het de eerste keer is dat je mijn gezicht een beetje ziet. Meestal zie je enkel mijn rug.’

Is dat een manier om uw films te signeren, zoals een schilder?

‘Nee, we hadden die dag gewoon te weinig figuranten. *(lacht)*’

U bent ondertussen 78. Hoe blikt u terug op uw werk als filmmaker?

‘Ik begrijp wat Martin Scorsese bedoelt als hij zegt dat hij nog veel verhalen

‘Ik verlang ernaar om niet verstrooid te zijn en voortdurend het gevoel te hebben dat ik iets mis.’

WIM WENDERS

zou willen vertellen, maar er geen tijd meer voor heeft. Ook ik heb de oneindigheid niet meer voor me. De vraag is wat ik nog wél kan doen. Ik hoop dat ik nog mooie dingen kan maken. Het komt erop aan om te beslissen wat ik níét wil doen. Ik moet keuzes maken.’

U hebt er al enkele keren voor gekozen om in 3D te draaien, wat heel veel tijd kost. Is het niet logischer om de voorkeur te geven aan snelle projecten zoals *Perfect Days*?

‘Dat kan paradoxaal lijken, maar ik word nu eenmaal aangetrokken door dingen die ik nooit eerder heb gedaan. Zo heb ik als een van de eersten digitale beelden gebruikt, voor de droomscènes in *Until the End of the World*. Buena

Vista Social Club was dan weer de eerste volledig digitaal gedraaide documentaire die in bioscopen heeft gelopen. *Pina* was de eerste 3D-documentaire. Wie weet wat ik nog zal doen? Ik wil graag nog meer met 3D werken.’

Hebt u overwogen om *Perfect Days* in 3D te draaien?

‘Nee, die les heb ik geleerd na *Every Thing Will Be Fine*. Ik dacht toen dat ik ook een intiem familiedrama kon verrijken met 3D, maar het publiek deelde die mening niet. Zij vonden dat het geen steek hield om een film in 3D te gaan bekijken als er geen speciale effecten in zitten. Ondertussen begrijp ik dat niet alles 3D hoeft te zijn.’

In 1984 kreeg u de Gouden Palm voor *Paris, Texas*. Wat herinnert u zich van dat moment?

‘Dat ik vlak voor de allereerste persvertoning in mijn eentje de loodzware filmblikken van het station naar de cinema mocht slepen. De film was pas op het laatste nippertje klaar geraakt en we waren die ochtend met de nachttrein in Cannes aangekomen. En natuurlijk herinner ik me ook dat Dirk Bogarde me de Gouden Palm overhandigde en zei dat het een unanieme beslissing was.’

Vijf jaar later was u juryvoorzitter en ging de Gouden Palm naar Steven Soderbergh voor zijn debuut *Sex, Lies and Videotape*.

‘Ook een unanieme beslissing. Dat was een jaar met enorm veel goeie films, meer dan we prijzen hadden. Ik schiet soms nog wakker met de gedachte: “Hoe is het mogelijk dat we die film met lege handen naar huis hebben gestuurd?” *Black Rain* van Imamura bijvoorbeeld.’

Ook *Do the Right Thing* won die editie geen prijs. Daar is Spike Lee nog lang pisinjdig om geweest.

‘Hij zei dat hij me in een donker steegje zou opwachten met een baseballknuppel. *(lacht)* De laatste keer dat ik hem zag, vroeg ik hem of hij die knuppel nog steeds klaar had, waarop hij zei: “*No Wim, we’re okay again.*”’

PERFECT DAYS SPEELT VANAF 29 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

ONGRIJPBAAR

Kan het jonge titelpersonage uit *Holly* wel degelijk de toekomst voorspellen en mensen uitzonderlijk goed troosten? Is Fien Troch na uitgesproken arthousefilms als *Een ander zijn geluk*, *Kid* en *Home* de horroortoer opgegaan? Het zijn vragen die het filmfestival van Venetië in de ban hielden toen de vijfde langspeelfilm van de Vlaamse cineast er enkele weken geleden in wereldpremière ging. 'Ik neem me telkens voor om de volgende keer iets compleet anders te maken.' **RUBEN NOLLET**

(GEEN) HUMOR

Toen Fien Troch zeven jaar geleden *Home* voorstelde, liet ze vallen dat ze al aan een volgend project werkte: een donker-komische mozaïekfilm over een gemeenschap in rouw na een zware brand. Die ramp gebeurt in *Holly*, maar een komedie – hoe donker ook – kun je de film bezwaarlijk noemen.

‘Ik hou veel van mijn films, maar telkens neem ik me voor om de volgende keer iets compleet anders te maken’, lacht Troch. ‘Ik

wil al lang eens iets grappigers maken. Ik hou van situatiedumor, geestige momenten die veel vertellen over het alledaagse. In mijn scenario’s zit altijd humor, maar naarmate de verhalen zich ontwikkelen, verdwijnt die vaak weer. Nu wilde ik alle grappige situaties die ik al verzonnen had, verwerken in één relaas. Maar dat is dus opnieuw niet gelukt. Toch hoop ik dat het publiek een beetje zal kunnen lachen.’

VERHEVEN KANTJE

Titelpersonage Holly is een vijftienjarig meisje dat op school gepest wordt omdat ze arm is. Haar leven verandert ingrijpend wanneer ze op een dag wakker wordt met een angstig voor gevoel en beslist om thuis te blijven. Niet veel later kost een brand op haar school tien leerlingen het leven. Omdat Holly aan de ramp ontsnapte, zien sommige mensen haar als bovennatuurlijk begaafd, en nog meer wanneer blijkt dat ze mensen heel goed kan troosten.

De vergelijking met een heilige hoort Troch niet graag: ‘Als je er religie bij betreft, krijgt het verhaal

al snel iets oubolligs en gewichtigs. Het gaat er natuurlijk over dat Holly een verheven kantje heeft. De mensen dichtten haar een zekere puurheid toe. Ze is niet alleen arm, ze verlangt ook niet naar materiële zaken. Sommige mensen, zoals haar lerares, zijn dan ook ontgoocheld als Holly toch niet zo zuiver blijkt te zijn.’

Fien Troch

FRAGIEL AURA

Op het filmfestival van Venetië, waar *Holly* in de officiële competitie zat, kreeg de film veel lof. Verschillende recensenten maakten de vergelijking met *Carrie*, Stephen Kings roman over een in zichzelf gekeerd meisje met bovennatuurlijke krachten, die voor het eerst verfilmd werd door Brian De Palma in 1976.

Eerst zag Troch de link niet – ‘*Holly* is toch geen horror?’ – maar

ondertussen legde ze al meerdere connecties. Zo heet het vrouwelijke hoofdpersonage uit *Badlands* van Terrence Malick, een van Trochs favoriete films, ook Holly. En dat meisje werd gespeeld door Sissy Spacek, die tevens de titelrol vertolkte in ... *Carrie*.

‘Tijdens de casting zag ik een meisje dat niet zo goed Nederlands sprak’, vertelt Troch, ‘maar ze leek wel keihard op Sissy Spacek.

Daardoor vond ik haar toch heel goed. Ik dacht toen nog dat ik een meisje nodig had waarrond je een soort fragiel aura ziet. Van Cathalina (Geeraerts, die *Holly* speelt, nvdr.) wist ik meteen dat ze enorm getalenteerd was, maar aanvankelijk leek ze me te gewoontjes. Na een tijdje beseftte ik echter dat het idee van een meisje dat een beetje licht geeft eigenlijk vrij utopisch is. Ik had in de eerste plaats een steengoede actrice nodig.’

SPIEGELFUNCTIE

Met zijn vijftienjarige hoofd-personage situeert Holly zich midden in de jongerenwereld. Voor Troch is het al de derde opeenvolgende keer, na *Kid* en *Home*, dat ze haar camera op jongere karakters richt. In haar eerste twee films, *Een ander zijn geluk* en *Unspoken*, ging het dan weer over de plotse afwezigheid van kinderen.

De cineast bevestigt die interesse, maar nuanceert ze ook: 'Ik heb nooit kinder- of jeugdfilms gemaakt. Ik heb het in wezen over het gedrag van volwassenen, maar door kinderen en jongeren erbij te betrekken, creëer ik een spiegel die alles des te confronterender maakt. In *Home* ging het vooral over hoe het volwassenen maar niet lukt om

contact te leggen met die jongerenwereld, laat staan er iets van te begrijpen. En *Holly* gaat over hoe volwassenen met elkaar omgaan.'

Troch voegt meteen toe dat ze het thema niet eindeloos wil blijven uitspitten. In de projecten waaraan ze nu werkt, gooit ze het zelfs over een totaal andere boeg. 'Ik voel dat ik het nu wel verteld heb', klinkt het.

OPEN EINDE

Troch beseft maar al te goed dat haar cinema niet mainstream is: 'Maar daar neem ik geen genoegen mee voor de rest van mijn leven. Ik zit nog altijd in een niche, maar die is al wel een beetje groter geworden. (lacht) Ik heb me met *Holly* op iets toegankelijker terrein begeven. Het bovennatuurlijke kantje kan misschien een breder publiek triggeren.'

De bevreemdende slotscène toont echter hoe relatief het concept 'toegankelijk' is. Zonder iets te spullen: in Venetië wisten veel mensen niet goed wat ze van de finale moesten denken. 'Ik dacht aan het einde van *Post Tenebras Lux*, de magistrale film van Carlos Reygadas uit 2012', zegt Troch. 'Daarin heeft het hoofdpersonage

zich zoveel miserie op de hals gehaald dat hij op het einde zijn eigen hoofd eraf trekt. Dat vond ik geweldig. Ik snapte het gevoel perfect. Zo'n einde zocht ik: een fysieke en visuele afsluiter die eigenlijk alles openlaat.'

HOLLY SPEELT VANAF 22 NOVEMBER IN DE BIOSCOOP

DE CINEMA

OKTOBER

DIT EN NOG VEEL MEER, ZIE VOLLEDIGE PROGRAMMA: WWW.DECINEMA.BE
 DECINEMA_ DE CINEMA - MAARSCHALK GÉRARDSTRAAT 4, 2000 ANTWERPEN

Banel & Adama

REGIE Ramata-Toulaye Sy
CAST Khady Mane, Mamadou Diallo, Binta Racine Sy
SPEELDUUR 1u27
VANAF 11 oktober in de bioscoop

Regiedebuut van de Senegalese scenarist Ramata-Toulaye Sy over de romance tussen twee dorpelingen met uiterst uiteenlopende karakters. Verre verwant van *Ain't Them Bodies Saints* en andere Terrence Malick-achtigen. **STEVEN TUFFIN**

Killers of the Flower Moon

REGIE Martin Scorsese
CAST Leonardo DiCaprio, Lily Gladstone
SPEELDUUR 3u27
VANAF 18 oktober in de bioscoop

Misdaadepos van Martin Scorsese met Leonardo DiCaprio als een schlemiel die in de jaren twintig het oliegeld van zijn Native American-vrouw (Lily Gladstone) moet inpikken voor zijn oom (Robert De Niro). Voor fans van *Wind River* en *Frozen River*. **CHRIS CRAPS**

The Old Oak

REGIE Ken Loach
CAST Dave Turner, Ebla Mari, Trevor Fox
SPEELDUUR 1u53
VANAF 25 oktober in de bioscoop

Wanneer een café-uitbater in een voormalig mijnstadje zijn etablissement openstelt voor Syrische vluchtelingen, botst hij op protest van de lokale bevolking. Met *I, Daniel Blake* vergelijkbaar drama van de immer idealistische Ken Loach. **CC**

The Killer

REGIE David Fincher
CAST Michael Fassbender, Charles Parnell, Tilda Swinton
SPEELDUUR 1u58
VANAF 25 oktober in de bioscoop

Na *Se7en*, *Zodiac* en *Mindhunter* graaft David Fincher nog wat dieper in de geesten van serie- en massamoordenaars. Michael Fassbender speelt een huurmoordenaar die zelf een doelwit wordt wanneer een opdracht niet uitdraait zoals gepland. **RUBEN NOLLET**

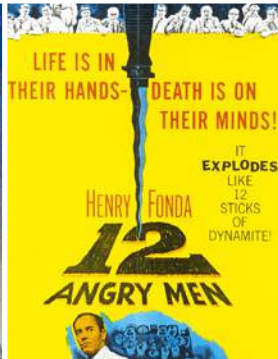
Fallen Leaves

REGIE Aki Kaurismäki
CAST Alma Pöysti, Jussi Vatanen, Janne Hyytiäinen
SPEELDUUR 1u21
VANAF 1 november in de bioscoop

De gevierde filmauteur Aki Kaurismäki (*Le Havre*, *The Other Side of Hope*) brengt in deze tragikomedie de liefdeshistorie van een veertigjarige vrouw met een saaie job en een arbeider met een alcoholverslaving. *Minnie and Moskowitz* op zijn Fins. **CC**

DE CINEMA

NOVEMBER DIT EN NOG VEEL MEER, ZIE VOLLEDIGE PROGRAMMA: WWW.DECINEMA.BE
DECINEMA_ DE CINEMA - MAARSCHALK GÉRARDSTRAAT 4, 2000 ANTWERPEN

Ontdek de magie van reizen.

Jouw droombestemming binnen handbereik.

Reisfamilie Carlier • 1609

deblauwevogel.be

BRUSSEL
Bergstraat 58

NIEUWPOORT
Valkestraat 6

SINT-TRUIDEN
Luikersteenweg 54

011 705 500
info@deblauwevogel.be